

Legea Privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie

În temeiul art.31 și 72 alin.(3) lit.1) din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează raporturile ce țin de libertatea de conștiință, de gândire și de religie, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte, precum și de statutul juridic al cultelor religioase și al părților lor componente.

Articolul 2. Cadrul juridic

(1) Cadrul juridic în domeniul libertății conștiinței, gândirii și religiei, al cultelor religioase și părților lor componente îl constituie Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și prezenta lege.

(2) Prevederile Constituției și ale legilor referitoare la libertatea de conștiință, de gândire și de religie vor fi interpretate și aplicate în conformitate cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd norme altele decât cele ale prezentei legi, se aplică normele tratatelor internaționale.

Articolul 3. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

cult religios - structură religioasă, cu statut de persoană juridică, care își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova conform normelor doctrine, canonice, morale, disciplinare și tradițiilor istorice și de cult proprii, care nu contravin legislației în vigoare, fiind, constituită de către persoane supuse jurisdicției Republicii Moldova, care își manifestă în comun convingerile religioase, respectând tradițiile, riturile și ceremonialul stabilit;

parte componentă a cultului religios - comunitate sau instituție religioasă a oricărui cult religios;

comunitate religioasă - parte componentă locală a cultului religios reprezentând o asociere de persoane care se constituie și își desfășoară activitatea pe principiile liberului consimțământ, autonomiei, autogestunii, egalității în drepturi a tuturor membrilor, creată în scopul profesării în comun a credinței. Comunități religioase sînt parohiile, comunitățile monahale sau mănăstirile, congregațiile, frățiile, bisericile locale și alte tipuri similare de comunități religioase;

instituție religioasă - parte componentă centrală sau regională a cultului religios, fondată de acesta sau de comunitatea religioasă fără consemnarea calității de membru, reprezentînd un așezământ sau o structură religioasă. Se consideră instituții religioase eparhiile, diecezele, protopopiatele, decanatele, misiunile religioase, sociale sau de caritate, instituțiile de învățământ teologic de orice grad, centrele de pelerinaj, fundațiile religioase, instanțele de disciplină bisericească, alte instituții similare;

convingeri religioase - complex de idei, principii și învățături de credință sau dogme cu caracter religios în care o persoană crede, pe care le acceptă benevol, le mărturisește și după care se conduce în viață;

activitate religioasă - activitate orientată spre satisfacerea necesităților spirituale ale credincioșilor (răspîndirea învățaturii de credință, educația religioasă, oficierea serviciilor religioase, desfășurarea acțiunilor de binecuvîntare și propovăduire, instruirea și perfecționarea deservenților cultelor religioase), precum și altă activitate orientată spre asigurarea organizatorică și materială a practicilor de cult (editarea, desfacerea și răspîndirea literaturii cu conținut religios, producerea, desfacerea și răspîndirea obiectelor de cult, confecționarea veșmintelor de cult etc.);

credincios - persoană care crede în anumite adevăruri religioase și care face parte benevol dintr-o comunitate religioasă cu ai cărei membri împărtășește aceleași convingeri, aceeași credință, participă la săvîrșirea acelorași activități și practici religioase, fiind supus unei autorități religioase liber alese;

conducător al cultului religios - persoană aleasă sau numită în fruntea unui cult religios, împuternicită să-l reprezinte în raporturile cu statul și cu orice terț;

deservent al cultului religios - persoană aleasă sau numită în funcție în cadrul cultului religios sau al părții lui componente;

lăcaș de cult - construcție sau edificiu al unei comunități religioase în care se oficiază serviciile religioase;

obiecte de cult - obiecte folosite în cadrul serviciilor religioase, cum ar fi vasele liturgice, icoanele metalice și cele litografice, crucile, crucifixe, mobilierul bisericesc, cruciulițele și medalioanele cu imagini religioase specifice cultului religios respectiv, obiectele de colportaj religios și altele asemenea. Obiectelor de cult li se asimilează și

calendarele religioase, ilustratele, pliantele, albumele de artă bisericească, filmele, etichetele cu imaginea lăcașurilor de cult sau a obiectelor de artă bisericească, cu excepția celor care fac parte din patrimoniul cultural național, produsele necesare activității de cult, cum ar fi tămâia și lumânările, inclusiv cele decorative pentru nunți și botezuri, stofele și broderiile specifice folosite la confecționarea veșmintelor de cult și altor obiecte necesare practicării cultului respectiv;

servicii religioase - totalitate a acțiunilor religioase ce rezultă din învățăturile de credință ale cultului religios respectiv;

prozelitism abuziv - acțiune de schimbare a convingerilor religioase ale unei persoane sau ale unui grup de persoane prin constrângere.

Articolul 4. Libertatea de conștiință, de gândire și de religie

(1) Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie. Acest drept trebuie exercitat în spirit de toleranță și de respect reciproc și cuprinde libertatea de a aparține sau nu unei anumite religii, de a avea sau nu anumite convingeri, de a-și schimba religia sau convingerile, de a profesa religia sau convingerile în mod individual sau în comun, în public sau în particular, prin învățătură, practici religioase, cult și îndeplinirea riturilor. Fiecare persoană și comunitate religioasă poate adera liber la orice cult religios.

(2) Exercițarea dreptului la libertatea de manifestare a convingerilor sau a credinței religioase poate fi restrânsă, în condițiile legii, numai în cazul în care această restrângere urmărește un scop legitim și reprezintă, într-o societate democratică, măsuri necesare pentru siguranța publică, menținerea ordinii publice, ocrotirea sănătății și a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților persoanei.

(3) Statul exclude orice apreciere din partea sa asupra legitimității credințelor religioase.

(4) Prozelitismul abuziv este interzis.

Articolul 5. Drepturi și obligații generale

(1) Nimeni nu poate fi urmărit pentru convingeri, gândire, credință sau necredință religioasă.

(2) Convingerile, gândirea, credința religioasă, activitatea în cadrul unui cult religios nu pot fi un obstacol în dobândirea și exercitarea drepturilor civile sau politice.

Articolul 6. Libertatea de asociere religioasă

(1) Nimeni nu poate fi constrâns să practice sau nu exercițiul religios al vreunui cult, să se asocieze sau nu la vreun cult, să contribuie sau nu la cheltuielile vreunui cult religios.

(2) Nici o comunitate religioasă nu poate fi, concomitent, parte a două sau mai multe culte religioase. Aderarea unei comunități religioase la un alt cult religios se poate face numai după retragerea liberă a acesteia din cultul de care a aparținut anterior.

(3) O comunitate religioasă poate adera la orice cult religios sau se poate disocia de acesta prin voința liber exprimată a membrilor săi, fără aprobări suplimentare sau piedici din afară.

Articolul 7. Apărarea dreptului de asociere religioasă

(1) Dreptul de asociere religioasă al credincioșilor și al comunităților lor este apărut pe cale juridică sau pe cale administrativă în cadrul supravegherii de către stat a procesului de respectare a legalității. Din inițiativa credincioșilor, acțiunile organelor și organizațiilor de stat, ale persoanelor cu funcție de răspundere, precum și ale persoanelor private, care creează dificultăți la constituirea comunităților religioase și desfășurarea activității lor legitime pot fi reclamate în justiție sau petiționate.

(2) Apărarea judiciară sau administrativă a dreptului de asociere religioasă al credincioșilor poate avea ca urmare restabilirea dreptului încălcat, curmarea acțiunilor organelor și organizațiilor de stat, ale persoanelor cu funcție de răspundere, precum și ale persoanelor private care creează dificultăți în exercitarea dreptului respectiv, repararea prejudiciului cauzat prin violarea acestui drept.

(3) Statul garantează comunităților religioase apărarea drepturilor și intereselor lor legitime.

(4) Problemele ce aduc atingere intereselor comunităților religioase se soluționează, în cazurile prevăzute de legislație, de organele de stat, cu participarea reprezentanților comunităților religioase respective sau de comun acord cu aceștia.

(5) Amestecul neîntemeiat al organelor și organizațiilor de stat, al persoanelor cu funcție de răspundere în activitatea comunităților religioase, precum și al comunităților religioase în activitatea organelor și organizațiilor de stat, a persoanelor cu funcție de răspundere, nu se admite.

Articolul 8. Intoleranța confesională

Intoleranța confesională, manifestată prin acte care stînjenesc liberul exercițiu al unui cult religios, propagarea urii religioase constituie infracțiuni și se pedepsesc conform legislației în vigoare.

Articolul 9. Protecția juridică

Orice act care încalcă drepturile consfințite de prezenta lege și exercitate în limitele stabilite de aceasta poate fi atacat pe cale judiciară.

Articolul 10. Serviciul militar

Pentru cetățenii care nu pot îndeplini serviciul militar din motive confesionale, de gândire sau de conștiință, statul stabilește, prin lege, serviciul civil (de alternativă).

Articolul 11. Taina mărturisirii

Taina mărturisirii este ocrotită de lege. Deservenții sînt obligați să păstreze și nu pot fi constrînși să divulge faptele destăinuite în timpul ofierii tainei mărturisirii.

Articolul 12. Sărbătorile religioase

Statul garantează destinarea sărbătorilor religioase recunoscute de el odihnei și elevării spirituale.

Articolul 13. - abrogat

Articolul 14. Cimitirele

(1) Părțile componente locale ale cultelor religioase pot avea și întreține, de sine stătător sau în comun, cimitire pentru credincioșii lor.

(2) Modul de înființare, întreținere și desființare a cimitirelor este reglementat prin Regulamentul cu privire la cimitire, aprobat de Guvern.

(3) Cultele religioase și părțile lor componente au dreptul să-și desfășoare ceremoniile funerare în conformitate cu dogmele caracteristice.

Capitolul II. RAPORTURILE DINTRE STAT ȘI CULTELE RELIGIOASE

Articolul 15. Statul și cultele religioase

(1) Cultele religioase sînt autonome, separate de stat, egale în drepturi în fața legii și a autorităților publice. Discriminarea unui sau altui cult religios se pedepsește conform legislației în vigoare.

(2) Statul nu intervine în activitatea religioasă a cultelor. Cultele religioase și părțile lor componente se vor abține de la exprimarea sau manifestarea publică a preferințelor lor politice sau favorizarea vreunui partid politic ori a vreunei organizații social-politice.

(3) Activitatea economico-financiară a cultelor religioase se află sub controlul statului. Asupra părților componente ale cultelor religioase, precum și asupra instituțiilor și întreprinderilor înființate de ele se extinde legislația fiscală.

(4) Statul și instituțiile lui pot întreține relații de cooperare cu orice cult religios și pot încheia, după caz, acorduri sau convenții de cooperare cu orice cult religios sau cu părțile componente ale acestuia.

(5) Statul recunoaște importanța deosebită și rolul primordial al religiei creștin-ortodoxe și, respectiv, al Bisericii Ortodoxe din Moldova în viața, istoria și cultura poporului Republicii Moldova.

(6) Statul încurajează și sprijină activitatea socială, morală, culturală și de caritate a cultelor religioase și a părților lor componente.

(7) - abrogat.

(8) Orice cerință de indicare în actele oficiale a apartenenței la un cult religios este nelegitimă.

Capitolul III. CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA CULTELOR RELIGIOASE ȘI A PĂRȚILOR LOR COMPONENTE

Articolul 16. Libertatea constituirii și funcționării cultelor religioase

(1) Cultele religioase se constituie pe principii benevole de către persoane fizice aflate sub jurisdicția Republicii Moldova, cu capacitate deplină de exercițiu, în scopul profesării în comun a credinței.

(2) Cultele religioase sînt libere să se constituie și pot funcționa liber în condițiile prezentei legi.

(3) Cultele religioase se constituie după norme proprii, în baza convingerilor și voinței liber exprimate a credincioșilor, în conformitate cu învățăturile, canoanele și tradițiile lor, în măsura în care acestea nu contravin legislației în vigoare.

(4) Comunitățile religioase se pot constitui sau autodizolva prin voința liber exprimată a membrilor lor și în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 17. Personalitatea juridică

(1) Cultele religioase și părțile lor componente sînt persoane juridice în condițiile prezentei legi.

(2) În calitate de persoane juridice, cultele religioase și părțile lor componente sînt egale în drepturi și obligații, fiind supuse normelor Codului civil.

(3) Raporturile de drept canonic dintre cultele și comunitățile religioase nu pot substitui și nici vicia raporturile de drept civil dintre persoanele juridice înregistrate.

Articolul 18. Statutul cultelor religioase și al părților lor componente

(1) Cultele religioase și părțile lor componente își desfășoară activitatea în conformitate cu statutul adoptat de către fondatorii săi.

(2) Statutul cultului religios sau al părții lui componente trebuie să conțină următoarele specificări:

- a) denumirea exactă și completă, cu indicarea confesiunii, sediul și zona de activitate;
- b) principiile fundamentale de credință;
- c) scopul, obiectivele și formele principale de activitate;
- d) structura, modul de constituire a organelor de conducere și de control, competența lor;
- e) modul de desemnare și revocare a membrilor organelor de conducere;
- f) drepturile și obligațiile membrilor cultului religios sau ai părții lui componente;
- g) sursele din care se formează patrimoniul, fondurile bănești;
- h) modul de introducere a modificărilor și completărilor în statut;
- i) modul de încetare a activității (lichidare sau autodizolvare), precum și de repartizare a patrimoniului în cazul încetării activității.

(3) - abrogat.

Articolul 18-1. Modificările și completările la statutul cultului religios sau al părții lui componente

(1) Pentru modificarea și/sau completarea statutului, cultul religios sau comunitatea religioasă prezintă Agenției Servicii Publice următoarele acte:

- a) cererea de înregistrare a modificărilor și/sau completărilor la statut, semnată de toți membrii organului de conducere al cultului religios sau al comunității religioase, cu indicarea domiciliului fiecăruia;
- b) statutul în original;

c) procesul-verbal (decizia) al ședinței organului care, conform statutului, este competent să aprobe modificările și/sau completările la statut. Procesul-verbal (decizia) trebuie să fie semnat de toți membrii organului competent care au participat la ședința respectivă;

d) lista membrilor cultului religios sau ai comunității religioase, autentificată prin semnătura conducătorului;

e) modificările și/sau completările la statut, autentificate prin semnătura conducătorului.

(2) Comunitatea religioasă, suplimentar față de setul de acte prevăzut la alin. (1), prezintă Agenției Servicii Publice consimțământul cultului religios privind modificările și/sau completările la statut.

(3) Instituția religioasă va prezenta Agenției Servicii Publice setul de acte prevăzut la alin. (1), cu excepția lit. d).

(4) Înregistrarea modificărilor și/sau completărilor la statut se face în termenul prevăzut la art. 19 alin. (4) și la art. 20 alin. (6).

Articolul 19. Înregistrarea cultelor religioase

(1) Cultul religios se supune înregistrării de stat la Agenția Servicii Publice în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi. Pentru înregistrare se prezintă următoarele documente:

a) cererea de înregistrare;

b) statutul adoptat de către fondatori;

c) procesul-verbal al adunării de constituire;

d) lista a cel puțin 100 de fondatori, persoane fizice, cetățeni ai Republicii Moldova având domiciliul în Republica Moldova;

e) principiile lor fundamentale de credință;

f) copiile actelor de identitate ale fondatorilor;

g) actele doveditoare ale sediului.

(2) Agenția Servicii Publice verifică corespunderea documentelor prezentate de cultele religioase cu prevederile prezentei legi.

(3) În cazul în care setul de documente prezentat nu corespunde cu prevederile alin. (1), acesta nu este examinat, fiind restituit solicitantului.

(3-1) În cazul în care documentele prezentate nu corespund exigențelor legale, la cererea scrisă a solicitantului, Agenția Servicii Publice poate prelungi termenul de examinare a acestora.

(4) În cazul în care documentele de constituire prezentate corespund prevederilor prezentei legi, Agenția Servicii Publice, în termen de 15 zile, înregistrează cultul religios respectiv certificatul de înregistrare.

(5) Cultul religios este scutit de taxa de înregistrare.

(6) Datele despre înregistrarea de stat a cultelor religioase se consemnează în Registrul de stat al persoanelor juridice.

(7) În cazul în care documentele de constituire prezentate de cultul religios nu corespund cu prevederile prezentei legi și/sau exercitarea unor practici și ritualuri ale acestuia aduce atingere intereselor societății, securității statului, vieții și sănătății fizice și psihice a oamenilor, pune în pericol ordinea publică și contravine grav moralei publice sau drepturilor și libertăților altor persoane, Agenția Servicii Publice refuză înregistrarea cultului respectiv, indicând motivele refuzului. Semnatarii actului de constituire pot ataca decizia de refuz în instanța de judecată.

Articolul 20. Înregistrarea părților componente ale cultelor religioase

(1) Comunitățile religioase se constituie, pe principii benevole, de către persoane fizice aflate sub jurisdicția Republicii Moldova, cu capacitate deplină de exercițiu, în scopul profesării în comun a credinței.

(2) Pentru înregistrare, comunitățile religioase prezintă Agenției Servicii Publice următoarele documente:

a) cererea de înregistrare din partea organului de conducere al comunității;

b) statutul comunității, adoptat de către fondatori;

c) procesul-verbal al adunării de constituire, cu indicarea reprezentantului sau reprezentanților legali ai comunității;

d) lista a cel puțin 10 fondatori, persoane fizice, cetățeni ai Republicii Moldova având domiciliul în Republica Moldova;

e) consimțământul scris al cultului religios la care comunitatea a decis să adere benevol;

f) copiile actelor de identitate ale fondatorilor;

g) actele doveditoare ale sediului.

(3) Pentru înregistrare, instituțiile religioase - eparhiile, diecezele, protopopiatele, decanatele, misiunile religioase, sociale sau de caritate, instituțiile, fundațiile religioase și instituțiile de învățământ teologic de orice grad, centrele de pelerinaj, instanțele de disciplină bisericească - prezintă Agenției Servicii Publice statutele lor, consimțământul scris al cultului religios din care fac parte și actul de constituire sau reconstituire, cu indicarea reprezentantului sau reprezentanților legali ai instituției, de asemenea copiile actelor de identitate ale membrilor organelor de conducere și control și copiile actelor de constituire ale fondatorului.

(4) Agenția Servicii Publice verifică corespunderea documentelor prezentate de părțile componente ale cultului religios cu prevederile prezentei legi.

(5) În cazul în care setul de documente prezentat nu corespunde cu prevederile alin. (2) și (3), acesta nu este examinat, fiind restituit solicitantului.

(5-1) În cazul în care documentele prezentate nu corespund exigențelor legale, la cererea scrisă a solicitantului, Agenția Servicii Publice poate prelungi termenul de examinare a acestora.

(6) În cazul în care documentele de constituire prezentate corespund cerințelor prezentei legi, Agenția Servicii Publice, în termen de 15 zile, înregistrează partea componentă a cultului religios.

(7) Părțile componente ale cultelor religioase sînt scutite de taxa de înregistrare.

(8) Datele despre înregistrarea de stat a părților componente ale cultelor religioase se consemnează în Registrul de stat al persoanelor juridice.

(9) În cazul în care documentele de constituire prezentate de partea componentă a cultului religios nu corespund prevederilor prezentei legi, Agenția Servicii Publice refuză înregistrarea părții respective a cultului religios, indicînd motivele refuzului.

Articolul 21. abrogat

Articolul 22. abrogat

Articolul 23. Denumirea cultelor religioase și a părților lor componente

(1) Pe parcursul activității lor, cultele religioase și părțile lor componente sînt obligate să utilizeze denumirea exactă și completă conform înregistrării de stat.

(2) După înregistrarea cultelor religioase sau a părților lor componente, denumirea acestora devine opozabilă terților.

Capitolul IV. AVERTIZAREA, SUSPENDAREA ȘI ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII CULTELOR RELIGIOASE ȘI A PĂRȚILOR LOR COMPONENTE

Articolul 23-1. Avertizarea cultelor religioase și a părților lor componente

(1) În cazul constatării comiterii de către cultele religioase sau părțile lor componente a unor abateri de la prevederile prezentei legi și/sau de la prevederile statutare, Ministerul Justiției le avertizează asupra încălcărilor comise, solicitând înlăturarea lor în termene rezonabile.

(2) În cazul în care, după avertizarea repetată, în decursul unui an, a cultelor religioase sau a părților lor componente asupra necesității de a lichida încălcările comise, încălcările nu au fost lichidate, Ministerul Justiției le poate acționa în instanța de judecată în vederea suspendării activității acestora.

Articolul 24. Suspendarea activității cultelor religioase și a părților lor componente

(1) Activitatea cultelor religioase și a părților lor componente poate fi suspendată pe cale judiciară, pe o perioadă de pînă la un an.

(2) Drept temei pentru suspendarea activității cultelor religioase și a părților lor componente poate servi:

a) desfășurarea de acțiuni prin care se încalcă Constituția Republicii Moldova, prezenta lege și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) desfășurarea de acțiuni ce aduc atingere securității statului, ordinii publice, vieții și securității oamenilor;

c) derogarea de la scopurile statutare;

d) ațîțarea urii și discordiei religioase;

e) avertizarea repetată de către Ministerul Justiției, pe parcursul unui an, asupra necesității de a înlătura încălcările prezentei legi.

f) efectuarea agitației electorale și/sau susținerea financiară sau materială a concurenților electorali.

(3) - abrogat.

(4) Ministerul Justiției are dreptul de a acționa în instanța de judecată cultele religioase sau părțile lor componente înregistrate pentru suspendarea activității acestora dacă prezintă dovezi concludente privind existența unuia dintre temeiurile prevăzute la alin. (2).

Articolul 25. Încetarea activității cultelor religioase și a părților lor componente

(1) Drept temei pentru încetarea activității cultelor religioase și a părților lor componente poate servi:

- a) hotărîrea corespunzătoare a fondatorilor, în condițiile prevăzute de Codul civil;
- b) hotărîrea instanței de judecată, în cazul în care cultele religioase sau părțile lor componente desfășoară acțiuni grave sau desfășoară în mod repetat acțiuni prevăzute la art.24 alin.(2) ori nu respectă hotărîrea judecătorească anterioară de suspendare a activității cultelor religioase sau a părților lor componente.

(2) Ministerul Justiției are dreptul de a acționa în instanța de judecată pentru încetarea activității cultelor religioase sau a părților lor componente, cu prezentarea de dovezi concludente privind vina lor.

Capitolul V. ACTIVITATEA CULTELOR RELIGIOASE

Articolul 26. Serviciile religioase

(1) Serviciile religioase se oficiază în lăcașurile de cult și pe teritoriul care le aparține, în cimitire, la domiciliul credincioșilor cultului religios respectiv, precum și în alte locuri publice convenite cu autoritățile administrației publice locale.

(2) Cultele religioase au dreptul de a oficia servicii religioase în orfelinate, centre de plasament pentru copii, internate, aziluri de bătrîni și de invalizi, în penitenciare, instituții militare, medico-sanitare, de învățămînt, de poliție și de alt tip la rugămintea persoanelor care se află în ele și cu acordul administrației instituțiilor respective.

Articolul 27. Reprezentarea

Fiecare cult religios, indiferent de numărul de credincioși, are un organ central care îl reprezintă.

Articolul 28. Limba manifestărilor

Cultele religioase folosesc în manifestările și activitatea lor limba maternă a credincioșilor sau limba tradițională a cultului. Corespondența cultelor religioase și a părților lor componente cu instituțiile statului se desfășoară în limba de stat. În relațiile

oficiale cu autoritățile statului, cultele religioase și părțile lor componente vor utiliza limba de stat.

Articolul 29. Literatura religioasă și obiectele de cult

Culte religioase au dreptul exclusiv:

- a) să fondeze organe de presă pentru credincioși, să editeze, să procure, să importe, să exporte și să răspîndească literatură religioasă;
- b) să producă și să comercializeze obiecte de cult specifice cultului respectiv;
- c) să stabilească plăți pentru pelerinaj în locurile sfinte;
- d) să organizeze în țară și în străinătate expoziții, inclusiv cu vânzare, ale obiectelor de cult.

Articolul 30. Venituri impozabile

Veniturile provenite din activitatea de producție și din cea editorială a cultelor religioase sau a părților lor componente sînt impozabile în modul stabilit de legislația fiscală.

Articolul 31. Activitatea filantropică și de sponsorizare

Activitatea filantropică și de sponsorizare a cultelor religioase și a părților lor componente se reglementează de Legea cu privire la filantropie și sponsorizare și de legislația fiscală.

Articolul 31-1. Activitatea de antreprenariat social a cultului religios

(1) Antreprenariatul social este o formă a activității economice a cultului religios.

(2) Cultul religios poate desfășura activități de antreprenariat social în conformitate cu prevederile Legii nr. 854/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de organizare de societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție.

Capitolul VI. ÎNVĂȚĂMÎNTUL MORAL-RELIGIOS ȘI TEOLOGIC

Articolul 32. Organizarea învățămîntului moral-religios și teologic

(1) Cultele religioase și părțile lor componente sînt libere să-și organizeze învățămîntul pentru pregătirea propriului personal.

(2) Cultele religioase și comunitățile religioase pot înființa instituții teologice de orice grad, cu statut distinct sau cu statut de extensiune a unor instituții de profil din țară și de peste hotare.

(3) Instituțiile teologice de orice grad, la cererea fondatorului, pot fi supuse licențierii sau acreditării de stat.

(4) Instituțiile teologice de toate gradele devin persoane juridice după înregistrarea lor în condițiile prezentei legi.

(5) Seminariștii și studenții teologi beneficiază de toate drepturile și înlesnirile prevăzute pentru elevii și studenții din învățământul de stat.

(6) Diplomele și certificatele eliberate de instituțiile teologice neacreditate de stat au valabilitate numai în cuprinsul cultului respectiv, exceptând cazurile prevăzute în acordurile sau convențiile de cooperare dintre stat și cultele religioase.

(7) Învățământul moral-religios în școlile de stat de toate gradele este opțional și facultativ, exceptând cazurile prevăzute în acordurile sau convențiile de cooperare dintre stat și cultele religioase.

(8) Acordurile dintre stat și cultele religioase vor prevedea dreptul copiilor de a fi exceptați de la orele de religie, în baza cererii părinților sau tutorilor legali.

Capitolul VII. DESERVENȚII ȘI SALARIAȚII CULTELOR RELIGIOASE ȘI A PĂRȚILOR LOR COMPONENTE

Articolul 33. Deservenții cultelor religioase

(1) Conducătorii cultelor religioase de rang național, aleși conform statutului cultului respectiv, trebuie să fie cetățeni ai Republicii Moldova.

(2) Conducătorii (administratorii) cultelor religioase sau ai părților lor componente pot fi concomitent liderii spirituali ai acestora.

Articolul 34. Angajarea

Cultele religioase și părțile componente ale cultelor religioase, instituțiile și întreprinderile înființate de ele pot angaja lucrători în conformitate cu legislația muncii.

Articolul 35. Contractul de muncă

Angajarea deservenților și salariaților cultelor religioase și ai părților lor componente poate fi efectuată în baza unui contract individual de muncă încheiat în formă scrisă.

Articolul 36. Asigurări sociale

Asigurarea socială și asistența socială a deservenților și salariaților cultelor religioase și ai părților lor componente se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 37. Stabilirea pensiilor

Deservenților și salariaților cultelor religioase, indiferent de pensiile stabilite de culte, li se stabilesc pensii de asigurare de stat în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 38. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

(1) Persoanele care încalcă prezenta lege poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Încălcarea prezentei legi de către deservenții sau salariații cultului religios și părților lui componente nu atrage în mod implicit răspunderea cultului religios și a părților lui componente înregistrate.

Articolul 39. Dreptul de proprietate

(1) Fiecare cult religios și fiecare din părțile lui componente poate deține, folosi și dispune liber de un patrimoniu distinct.

(2) Dreptul de proprietate al cultelor religioase, al părților lor componente, al instituțiilor și întreprinderilor create de ele este exercitat în conformitate cu legislația națională și cu normele internaționale acceptate de Republica Moldova.

(3) În proprietatea cultelor religioase, a părților lor componente, a instituțiilor și întreprinderilor create de ele pot să se afle clădiri, construcții, terenuri, mijloace de transport, utilaje, edituri, tipografii, posturi de radio și televiziune, publicații, obiecte de cult, obiective de producție, de menire socială și de binefacere, mijloace financiare și alte bunuri materiale necesare pentru asigurarea activității lor.

(4) Cultele religioase și părțile lor componente pot avea în proprietate orice obiecte de proprietate intelectuală conform legislației naționale și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(5) Cultele religioase și părțile lor componente pot avea în calitate de simboluri proprii steme istorice, drapele, fanioane, semne heraldice etc., care se vor înregistra oficial, în modul stabilit pentru înregistrarea cultului religios sau a părții lui componente.

(6) Cultele religioase, părțile lor componente, instituțiile și întreprinderile create de ele au dreptul exclusiv de proprietate asupra bunurilor procurate sau create de ele din contul mijloacelor proprii, al donațiilor cetățenilor, asociațiilor obștești, primite de la

stat sau dobândite pe alte căi ce nu contravin legislației. Dreptul de proprietate presupune, pentru fiecare subiect vizat, dreptul de a poseda, de a dispune și de a folosi liber bunurile create sau dobândite legal.

Articolul 40. Apărarea dreptului de proprietate

(1) Cultele religioase, părțile lor componente, instituțiile și întreprinderile create de ele au dreptul să-și revendice bunurile lor dintr-o posesiune nelegitimă.

(2) Republica Moldova apără drepturile de proprietate ale tuturor cultelor religioase, ale părților lor componente, ale instituțiilor și întreprinderilor create de ele atât asupra bunurilor din țară, cât și de peste hotare.

(3) Apărarea dreptului de proprietate al cultelor religioase, al părților lor componente, al instituțiilor și întreprinderilor create de ele se desfășoară în instanțele judecătorești conform legislației.

Articolul 41. Mijloacele financiare ale cultelor religioase și ale părților lor componente

Mijloacele financiare ale cultelor religioase și ale părților lor componente se formează din contribuțiile benevole financiare și de altă natură ale credincioșilor și organizațiilor, din veniturile provenite în urma activității religioase, din comercializarea obiectelor de cult, din activitatea de întreprinzător, din moșteniri, din donațiile persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate, din mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale, precum și din alte surse neinterzise de lege.

Articolul 42. Terenurile deținute de cultele religioase sau de părțile lor componente

Cultele religioase și părțile lor componente pot avea în proprietate sau în folosință terenuri în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 43. Facilități fiscale

(1) Statul promovează față de cultele religioase o politică fiscală preferențială.

(2) Părțile componente ale cultelor religioase cărora le aparțin lăcașurile de cult, precum și terenurile pe care acestea sînt construite, sînt scutite de impozitele pe bunurile imobiliare și funciare conform prevederilor Codului fiscal.

(3) În relațiile cu cultele religioase, autoritățile publice nu vor acorda preferință nici unuia dintre ele.

(4) – abrogat.

Articolul 43-1. Desemnarea procentuală

(1) Au dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală cultele religioase și părțile componente ale acestora care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

- a) desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate;
- b) activează timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista beneficiarilor desemnării procentuale;
- c) nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Agenția Servicii Publice în modul stabilit de Guvern.

(3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate:

- a) în scopul susținerii activităților sociale, morale, culturale sau de caritate, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea. Sumele neutilizate în acest termen se restituie la buget;
- b) pentru acoperirea cheltuielilor administrative în mărime de 50% dacă suma obținută este de pînă la 50 000 de lei, de 40% dacă suma este mai mare de 50 000 și nu depășește 100 000 de lei; de 30% dacă suma este mai mare de 100 000 și nu depășește 500 000 de lei; de 25% dacă suma este mai mare de 500 000 de lei.

(4) Cultele religioase și părțile componente ale acestora care au beneficiat de desemnări procentuale vor prezenta rapoarte pentru utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale în modul stabilit de Guvern.

Articolul 43-2. Răspunderea pentru utilizarea contrar destinației sau pentru neraportarea utilizării mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

(1) Cultele religioase, părțile lor componente și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale și nu raportează utilizarea acestor sume poartă răspundere în conformitate cu legislația și restituie la buget suma utilizată contrar legislației sau neraportată.

(2) Cultele religioase și părțile componente ale acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau

nu raportează utilizarea acestora vor fi excluse de la participare la mecanismul de desemnare procentuală pentru o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web oficială a Agenției Servicii Publice.

Articolul 44. Monumentele de istorie și cultură

(1) Lăcașurile de cult, obiectele de artă și alte valori aflate în proprietatea sau folosința cultelor religioase și părților lor componente și recunoscute ca monumente de istorie sau cultură vor fi întreținute și folosite în conformitate cu statutul acestor valori, cu legislația privind ocrotirea monumentelor.

(2) Obligațiile comune ale statului și ale cultelor religioase și părților lor componente pentru păstrarea, întreținerea și folosirea valorilor menționate la alin.(1) pot fi stabilite în acordurile sau convențiile de cooperare dintre stat și cultele religioase sau părțile lor componente.

Articolul 45. Bunuri și interese în străinătate

Bunurile cultelor religioase sau ale părților lor componente aflate în străinătate, precum și interesele religioase ale cetățenilor Republicii Moldova în străinătate fac obiectul unor convenții internaționale.

Capitolul IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 46. (1) Statutele și alte documente de constituire ale...

(1) Statutele și alte documente de constituire ale cultelor religioase și ale părților lor componente se consideră valabile doar în măsura în care nu contravin prezentei legi.

(2) Cultele religioase și părțile lor componente înregistrate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi nu sînt supuse procedurii de reînregistrare.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea despre culte nr.979-XII din 24 martie 1992, cu modificările ulterioare, se abrogă.

(4) Guvernul, în termen de 3 luni:

- va elabora și prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021